

MUSSOLINI POZDRAVIL AMERIŠKA ZRAKOPLOVCA

VČERAJ ZVEČER JE DOSPEL V RIM ENOKRILNIK PATHFINDER PO 10 URNEM POLETU IZ ŠPANSKE

Na letališču se je zbralo ogromna ljudska množica. — Vsa okolica je bila razsvetljena z močnimi žarkometi. — Letalca sta letela preko Pirinejev, Marseillesa in Korsike. — Parniki so javili njihov prihod.

RIM, Italija, 9. julija. — Na tukajšnjem Littorio letališču je pristal nocoj ob pol desetih ameriški enokrillnik "Pathfinder". Letalca Yanceya in Williamsa je velika ljudska množica navdušeno pozdravila.

V imenu italijanske vlade sta ju pozdravila ministrski predsednik Mussolini in podtajnik za aviatiko Italo Balbo.

835 milj dolgo razdaljo med Santanderom in Rimom sta preletela v desetih urah in desetih minutah.

Skupna razdalja, ki sta jo premerila, znaša 4250 milj ter sta bila približno 42 ur v zraku.

Letališče je bilo razsvetljeno z veliki žarkometi. V sprejemnem komiteju se je nahajal tudi slavni italijanski letalec de Pinedo.

Iz Santandera na Španskem sta letela preko Pirinejev, Marseillesa in Korsike.

Več parnikov je sporočilo njun prihod.

VTIHTOPLJANJE OPIJA V ZD. DRŽ.

Pomožni zakladniški tajnik Lowman je izjavil, da je žena kitajskega podkonzula i s otakó podvržena postavi kot vsi drugi.

WASHINGTON, D. C., 10. julija. — Justični departmet se je začel baviti z zadevo Mrs. Susie Jink Kao, žene kitajskega podkonzula v San Francisco, v koje prtligaji so našli za milijon dolarjev opija.

Kitajski poslanik je naprosil za informacije glede zaplenjenja, a njegova prošnja je imela bolj obliko polzvedvanja kot pa protesta. Od državnega departmeta je dobil obvestilo, da mu bodo sporočili vse podrobnosti.

Pomožni zakladniški tajnik Lowman je rekel danes, da lahko preiščejo oblasti prtljago vsakega diplomata. V tem slučaju pa je jasno, da je podkonzulova žena skušala vtihtopiti v deželo opij.

NOVA SOVJETSKA PUSKA IZSTRELI 100 STRELOV NA MINUTO

MOSKVA, Rusija, 10. julija. — Rdečo armado opremljajo sedaj z najboljšo strojno, kar jih je prišlo na dan izza svetovne vojne. Ta puška je boljše od tistih, ki so jih uporabili v prvi svetovni vojni. Ta puška je boljše od tistih, ki so jih uporabili v prvi svetovni vojni. Ta puška je boljše od tistih, ki so jih uporabili v prvi svetovni vojni.

Puško je izumil Rus Dektarijev. Puška tehta osem kil ter lahko od-da 100 streliv na minuto.

Patrone so iste kalibra kot jih rabijo v ruski vojaški puški.

To novo orožje so inštalirali v sovjetskih vojnihi aeroplanih, ki so bili prej opremljeni z Lewisovimi strojnimi.

FRANCIJA IN DOLINA SAAR

Francija se noče lotiti pogajanj glede povratka doline Saar. — Sklepi konference v Ženevi.

PARIZ, Francija, 10. julija. — Zunanji minister Aristide Briand je sestavil ter poslal angleški vladi poslanico, ki se tiče Saar doline in MacDonaldove zahteve, naj vrne Francija to dolino Nemčiji.

Francoska vlada izjavlja, da se ne bo spustila v nikaka pogajanja glede te zadeve in da bo vpoštevala v tem oziru nobenih nemških predlogov.

V poslanici je nadalje rečeno, da nameravajo sklicati konferenco v enem štirih glavnih mest Evrope, da pa se ta konferenca ne more vršiti v Parizu, ker je Francija bolj zainteresirana pri likvidaciji poveljnih dogodkov kot pa katerakoli druga dežela na svetu.

Francija pa je pripravljena sestati se z zastopniki drugih zainteresiranih vlad na nevtralnih tleh ter razpravljati z njimi ne le o izpraznenju Porenske temveč tudi o vseh drugih važnih zadevah.

O vsem tem naj bi se pečala tudi konferenca, ki se bo vršila meseca septembra v Ženevi.

Francija nima nikakega namena lotiti se povratka Saar doline, o katerem so poročali iz Berlina, da ga bo skušala nemška vlada spraviti na površje.

AMERIŠKI POSLANIK SE JE VRNIL V VARŠAVO

VARŠAVA, Poljska, 10. julija. — Ameriški poslanik John B. Stetson ml. se je vrnil včeraj v Varšavo, po dveh mesecih odsotnosti v Združenih državah. Smrt njegove matere ga je prisilila, da je začasno zapustil svoje mesto.

FANT ŽRTEV SKRIVNOSTNE BOLEZNI

Dasi mu je hotelo skoro tisoč ljudi dati na razpolago svojo kri, je petnajstletni fant vendar umrl v New Yorku.

Petnajstletni George Mosher je pred več tedni zbolel za skrivnostno boleznijo ki se imenuje "kala-azar", kar bi se reklo po naše črna mrzlica.

Ko so zdravniki dognali, da je njegova kri preslabotna, da bi se ustavljala boleznii, se je prišlo 980 oseb, med njimi 125 žensk, ki so ponudile svojo kri, da ga rešijo. K. jub tej požrtvovalnosti pa je fant včeraj popoldne umrl v Seaside bolnici na Staten Islandu.

Bolniku so desetkrat vbrizgali svežo kri, toda brez uspeha. Zdravnikom se dosedaj še ni posrečilo razkriti kako sredstvo.

V tork, po zadnji transfuziji krvi, se je bolezen jako poslabšala in bolnik je kmalu nato umrl.

ALEKSANDER B O PREMO- TRIL ČEMOSLOVAŠKO ARMADO

PRAGA, Čehoslovaška, 10. julija. — Jugoslovanski kralj Aleksander bo prisostvoval čehoslovaških jesenskim manevrom, ki bodo največje te vrste izza konca svetovne vojne. Kralja bodo baje spremljali častniki jugoslovanskega generalnega štaba.

SENATOR WARE JE OKREVAL

ATLANTIC CITY, N. J., 10. julija. — William S. Ware, izvoljeni senator iz Pennsylvanije, je prepričan, da je zmagal v svojem boju z boleznijo. Pred več kot enim letom ga je zadel skoro usodopolen udarec paralize.

— Boj je bil naporen — je rekel, — a sem zmagal. Vedno sem bil izvrstnega zdravlja ter izredno močne konstitusije. Le temu se moram zahvaliti, da sem ostal še živ.

DR. ECKENER BO OSTAL NA- CELNIK ZEPPELINSKIH NA- PRAV

BERLIN, Nemčija, 9. julija. — Dar. Hugo Eckener, poveljnik vodilnega balona "Graf Zeppelin", je danes zanikal poročila, da namerava odstopiti kot ravnatelj Zeppelinovih naprav po 1. oktobru, ko bo završil potovanje okrog sveta.

Poročila so javljala, da se je unel v vodstvu preprij radi nediplomatičnih manir dr. Eckenerja.

VIHARJI OB INDIJSKI OBALI

MAJDRAS, Indija, 9. julija. — Velikanski viharji so se pojavili ob celi zapadni indijski obali. V Kočnu je položaj zelo resen, kajti voda je preplavila dosti obdelane zemlje. Prebivalstvo je moralo za-več vasi v notranjosti dežele. Pri Trivandrumu se je prevrnil čoln s štirinajstimi ljudmi na krovu. Vsi so utonili.

Naš novi naslov je:

216 W. 18. St., NEW YORK.

POVRATEK ROMUNSKÉ KRALJICE

Romunski uradniki so zanikali, da je njen povratak v zvezi z razkritim zaroto Karolovih pri-stašev.

BUKAREŠTA, Romunska, 10. julija. — Kraljica Marija se je vrnila semkaj iz Jugoslavije v manj kot osemindesetih urah potem, ko je sklenila vlada zdrobiti vstajo civilnih in vojaških uradnikov, ki so hoteli spraviti zopet na prestol njenega sina, prejšnjega prestolonaslednika Karola.

Uradni krogi izjavljajo, da nima povratak kraljice nobenega stika z aretacijo velikega števila nižjih uradnikov, ki so bili baje zapleteni v zaroto; da strmoglavje vlado ministrskega predsednika Maniuva ter ustanove vojaško diktaturo.

Ves obseg zarote je ostal še danes nejasen, čeprav je vlada priznala, da je vprizorila akcijo proti zarotnikom.

Vladne objave skušajo zmanjšati pomen cele afere.

NACIJONALISTI NISO PREVEČ ZADOVOLJNI

Nemški monarhisti in nacionalisti zahtevajo klavzulo glede referenda. — Važnost vprašanja vojnega dogovora.

BERLIN, Nemčija, 10. junija. — Nemška organizacija Stahlhelm, ki je monarhistična in nacionalistična, je napela vse svoje sile da uveljavi splošno ljudsko glasovanje glede sprejema Youngovega načrta o vojnih reparacijah.

Narodni komitej, obstoječ iz 420 članov, je bil stvorjen, da skuša izvesti referendum v republikanski ustavi ter poraziti Youngov načrt, za katerega se zavzema nemška vlada.

Alfred Hugenberg voditelj nacionalistične stranke in Franz Seldt, voditelj Stahlhelma, sta včeraj zvečer govorila na sestanku komiteja.

Hugenberg je rekel, da bo naprosil za dva mesečno zavlečenje, če bo nemški državni zbor vsilil narodu Youngov načrt.

Pojasnil je, da je treba soglasno s členom št. 72 podpore ene tretine poslancev, da se izvede tako zahtevo.

ROMUNSKA ZAMENJALA POSLANIKA

WASHINGTON, D. C., 7. julija. — Karol Davilla, romunski poslanik na Poljskem, je bil imenovan poslanikom v Združenih državah ter bo dospel semkaj nekako v dveh mesecih.

George Gretziano, ki je bil romunski poslanik v Združenih državah, bo stopil na mesto Daville na Poljskem. Mr. Davilla, čeprav je še zelo mlad človek, se je že odlikoval v diplomatični službi v različnih evropskih mestih.

MACDONALD JE ZMAGAL V PARLAMENTU

Delavska vlada je porazila politiko zavarovanja trgovine ter se zavzela za prosto trgovino.

LONDON, Anglija, 10. julija. — Nova angleška delavska vlada, kateri načeluje Ramsay MacDonald, se je včeraj prvič spoprijela s konservativno opozicijo ter zmaga.

Delavski člani parlamenta so se združili z liberalci ter zavrgli politiko zavarovanja ali protektivni tarif, ki ga je razvila zadnja Baldwinova administracija.

Vlada je položila temelje za bodočo politiko proste trgovine. Glasovanje, ki je bilo odločilno, se je vršilo glede predlaganega konservativnega amandamenta, ki naj bi predstavljal odgovor na MacDonaldov program.

Delavski kabinet je dobil 340 glasov, konservativna opozicija pa 220 glasov. Teh 340 glasov je prišlo iz kombinirane delavske in liberalne sile, ki obsega 347 glasov.

Od 260 konservativcev jih je 220 podpiralo amandment svoje stranke.

Delavsko liberalna kombinacija je bila vnaprej zaključena stvar, kajti prosta trgovina je eden temeljev liberalne platforme.

HOOVER NA MAŘA "TALKIES"

WASHINGTON, D. C., 10. julija. — Kljub izboljšanju v igrah, ki predstavljajo govoreče ljudi, ne mara predsednik Hoover govorečih slik, vendar pa je bolj vnet za poročila v slikah.

Hoover ljubi skrivnostne povesti, vendar pa ne mara "talkies", ker zahtevajo slednje prevelike pozornosti.

ARETACIJE V SOFIJ

SOFIJA, Bolgarska, 10. julija. — Policija je aretirala nekako sto komunističnih delavcev, ker se niso brigali za vladno prepoved ter kljub temu vprizorili veliko demonstracijo ob vznóžju gore Emlin, v bližini glavnega mesta.

SKRČENJE PRODUKCIJE CINKA

BRUSELJ, Belgija, 10. julija. — Proizvajalci cinka v Angliji, Nemčiji, Poljski, Franciji, Belgiji, Canadi, in Mehiki, ki so se sestali včeraj v Ostende, so sklenili skrbno produkcijo za deset odstotkov do konca leta. Nadaljni sestanek se bo vršil decembra meseca, da se določi viši no produkcije za l. 1929.

AVTOMATIČNA PRODAJA ŽIVIL V BERLINU.

Iz Berlina javljajo, da se na odtotnih ulicah pripravlja novost, ki bo gotovo zelo razveselila pozabljive gospodinje in posle. Postavljajo se avtomati za prodajanje živil. Avtomati bodo funkcionirali zvečer v urah, ko so trgovine že zaprte. Skozi posebno odprtino se bo metal denar, na drugem mestu pa bo priletel iz avtomata zavojček soli, sladkorja, moke, kave in sličnih gospodinjskih potrebščin.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ-
JI SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI

OBTOŽBA SUHAČEVE SOPROGE

Mrs. Annie Jackson je izjavila, da je prohibicijski načelnik preklinjal duhovnike. — Večkrat ji je grozil s smrtjo.

NEW ORLEANS, La., 10. julija. — Mrs. Annie Ruth Jackson, ena prohibicijskega administratorja C. D. Jacksona za deseti okraj, toži svojega moža za ločitev zakona.

Pravi, da ji je večkrat stregel po življenju ter da jo je parkrat zasledoval z mesarskim nožem. Nadalje mu očita, da je imel ljubavno razmerje s svojo stenografino Mrs. Ido May.

Pri neki priliki je rekel svoji ženi:

— Šla si k dr. Harperju (ki je ugleden metodistovski duhovnik v New Orleansu) le zato, da mi škodiš. Saj vendar veš, da ne morem obdržati svoje službe brez podpore metodistovskega odbora za moralno. Šla si k njemu v namenu, da mi škoduješ. Pod nobenim pogojem ne trpim, da bi se kak prokleti duhovnik vmešaval v moj urad in v moje posle.

TRIDESET UR MED ŽIVLJENJEM IN SMRTJO.

Iz Berchtesgadna poročajo o zanimivi turistovski nezgodi, katere žrtev bi bil kmalu postal letovisčar Eckert iz Draždan. Mož je rad hodil po hribih, ker pa se ni spoznal v planinskem svetu, je vzel vodnika, da ga je vodil po gorah. Pred nekaj dnevi je hotel Eckert pokazati, da lahko tudi sam nekaj doseže. Šel je na turo in je sredi poti zapustil vodnika ter zavl sam nekoliko v stran. Pri tem je prišel na neko kozjo stezo in ni mogel več naprej ne nazaj. Zablredel je bil v steno, ki je naravnost nedostopna. Tam je jel klicati na pomoč tako glasno, da so ga slišali ljudje daleč doli v dolini. Na pot se je odpravila ekspedicija, ki je dva dneva iskala pota do mesta kjer je Eckert obvisel ter se z obema rokama oprljal na skale. Ekspedicija je rešila nesrečnega v trideset ur med življenjem in smrtjo.

CALLES JE DOLOČIL DAN ODHODA

Prejšnji mehiški predsednik se bo dne 27. julija vkrca v New Yorku ter bo potoval v Evropo.

MEXICO CITY, Mehika, 9. julija. — Prejšnji mehiški predsednik Plutarcho Elias Calles, ki je z močno roko zatrl marčno revolucijo, bo odpotoval iz New Yorka proti Evropi dne 27. julija.

V Evropi se bo mudil dalj časa ter bo obiskal vsa evropska glavna mesta.

Danes so tukaj poudarjali, da nima njegovo odpotovanje nikakega političnega namena. Iz New Yorka bo odpotoval v Nemčijo.

IZGNANCI SE VRACAJO

MEXICO CITY, Mehika, 9. julija. — Več kot sto prejšnjih armadnih častnikov, ki so pobegnili v Združene države tekom marčne revolucije, je naprosilo vlado za dovoljenje, da se smejo vrniti v deželo.

Večina jih je zanikala vsako soudeležbo pri vstaji. Nekateri so že dobili dovoljenje za povratak.

VOLILNA PRAVICA ZA ŽENSKÉ

SANTIAGO, Chile, 9. julija. — Predsednik Ibanez je poslal kongresu poslanico, v kateri predlaga, naj dobe tudi ženske volilno pravico in razentega tudi nozemci, ki stalno bivajo v republiki. Inozemci bi se pa smeli udeleževati le občinskih volitev.

DVE STRELI UBILI TRI

MEXICO CITY, Mehika, 10. julija. — Trinidad Quiroz je bil ubit od strele in dva druga, ki sta odnesla truplo domov, sta bila ubita od druge strele v Juchitepec, v državi Mexico.

zadnjem trenutku. Visel je na 700 m visoki skali med življenjem in smrtjo celih 30 ur.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.		Lir	
500	\$ 9.30	100	\$ 5.75
1,000	\$ 18.40	200	\$ 11.30
2,500	\$ 45.75	300	\$ 16.80
5,000	\$ 90.50	500	\$ 27.40
10,000	\$ 180.00	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim svezom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodite v dinarjih tirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREN TEDNIB
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

PRED SVOJIM PRAGOM

Škof Cannon skuša mobilizirati metodistovsko cerkev na političnem polju, da se bo z vseni silami borila za prohibicijo.

Vse Smithove nasprotnike v demokratski stranki skuša spraviti v poseben tabor ter tako še bolj povečati razkol, ki je nastal vsled prohibicijskega vprašanja tekom zadnjih volitev.

K sreči so pa v metodistovski cerkvi še vedno ljudje, ki niso popolnoma izgubili svojega razuma, dasi škof Cannon brez dvoma domneva, da bodo vsi brezpogojno tako plesali kakor bo on sviral.

Tako je naprimer škof Collins Denny ostro obsodil ravnanje svojega stanovskega sobrata, kajti škof Denny je mnenja, da se je treba pokoriti vsem postavam, ne pa samo določbam osemnajstega amendmента.

Škofa Cannona je seveda Dennyjeva kritika strahovito užalila in nikakor ne more razumeti, kako se more kdo odtegniti svoji dolžnosti ter pustiti v nemar boj proti nepostavnosti.

Toda škof Denny je zavzel povsem pravilno stališče. Tako imamo naprimer postavo, ki je naperjena proti koruptnim volilnim metodam.

Da se take koruptne metode prepreči, da morajo kandidati za javne urade kakortudi odbori strank in organizacij sestaviti natančen seznam dohodkov in izdatkov za kampanjo ter predložiti seznam državnim oblastim oziroma klerku poslanske zbornice.

Splošno je znano, da so škof Cannon in njegovi pristaši tekom zadnje predsedniške kampanje pozivali vernike in pristaše, naj darujejo za kampanjo, da bo mogoče uspešno voditi politični boj, namreč boj proti governerju Smithu.

Za te gospode najbrž ne obstoji ta postava.

Najsvetejši med svetimi, preobraževalci sveta, reformatorji in stoprocentneži enostavno ignorirajo postavu, ki jim niso dovolj.

Na milijone in milijone sicer dobrih državljanov se ne briga za Volsteadovo postavu.

To smatra škof Cannon za zločin.

Če pa Cannon s svojimi pristaši krši druge postavu, je po njegovem mnenju vse v redu in vse allright.

Najprej pred svojim pragom, in ko bo tam čisto, šele pred pragom svojega bližnjega.

V BISTVU SO VSI ENAKI

Pred kratkimi se je pripetil v okolici New Yorka žalosten dogodek.

Desetletni fant je imel zapetno uro. Njegov tovariš ga je začel zmerjati z mehkužnežem, češ, da nosijo zapetne ure samo ženske. Razžaljeni se mu je postavil v bran, toda tekom prepira je bil ubit.

In tako je, da nekateri ne morejo videti zapetnih ur, nekateri ne morejo videti črne kožne barve, nekateri vprizanjajo atentate, nekateri nasprotujejo ljudem, ki so druge veroizpovedi, nekateri so proti vinu in pivu.

V bistvu so pa vsi enaki — fanatiki.

ČUDNA POROTNA RAZPRAVA V LVOVU.

Lvovsko porotno sodišče je obravnavalo te dni afero nekega višjega državnoročiškega uradnika, ki so ga prijeli zaradi poverb v škodo državne blagajne. Baje se je polastil celega milijona slotov. Obtožnica so na čuden način oporočili. V zadnjem trenutku je več porotnikov zahtevalo, naj jih opro-

ste njihove dolžnosti, češ da se ne morejo orijentirati v kaosu obtožbe in zagovorov, ki so jih prisostvovali. Oprostila razsodba je izzvala seveda najrazličnejše komentarje. Opozicijski listi trdijo, da so se porotniki ustrašili, ker je obtožbenec v prijateljskem razmerju s najvišjimi političnimi osebnostmi.

SLUŽBA ZA ELEKTRIČNO UPORABO

Noben potrošen dolar ne kupi večje vrednosti

NEBOTIČNIKI

Pred štiridesetimi leti je bil v New Yorku zgrajen prvi nebotičnik — 13 nadstropna zgradba z jeklenimi ogrodjem.

Lani je bilo v tem mestu potrošenih nad bilijon dolarjev za gradnjo poslopij.

Pri gradnji poslopij se poslužujejo elektrike iz naših centralnih postaj, od podiranja starih zgradb, pa do privarjenja vodnih tankov na nove.

Z elektriko obratovani kompresorji preskrbujejo stisnjeni zrak za globoke temelje, za odstranjevanje skal, za kladiva, ki vtiskajo spojila. Žarke luči omogočajo delo ponoči. Električna dvigala dvigujejo razvaline ter spravljajo traverze in kamen na mesto. Električni mešalci konkretna, žage, oddajalci, pihalniki, sesalke in svedri igrajo svojo vlogo.

Pri gradnji in obratovanju newyorških slavnih nebotičnikov, je elektrika bistvenega pomena.

McGraw-Hill
President

The New York Edison Company

Brooklyn Edison Company, Inc.

The United Electric Light and Power Company

New York and Queens Electric Light and Power Company

The Yonkers Electric Light and Power Company

Novice iz Slovenije.

Dr. Žerjav umrl.

Umrl je dr. Gregor Žerjav, eden naših najbolj idealnih ljudi in eden najbolj navdušenih boriteljev za Jugoslavijo.

Esportiranje N. Jakopina v Novo mesto.

Državni tožitelj v Novem mestu je brzojavno zaprosil državno tožilstvo v Ljubljani, da naj se "dolenjski Čaruga" Nace Jakopin prepelje iz ljubljanskih zaporov v Novo mesto. Čim so bile izvršene predpisane formalnosti, je bil dan 19. junija določen za esportiranje Jakopina v Novo mesto. Določena je bila močna orožniška patrulja, ki je imela nalogo, da poleg Jakopina odvede v novomeške zapore tudi njegovega kompilca Janeza Vrhovška ter hkratu še neko žensčino, ki sicer ne spada v Jakopinovo družbo, a je od novomeškega sodišča zasledovana zaradi neštevilnih večjih in manjših tatvin, ki jih je izvršila po raznih krajih Dolenjske.

Kmalu po 6. je prišla v zapore deželnega sodišča 4 moše broječa orožniška patrulja. Jakopina, njegovega pajdaša Janeza Vrhovška in tatico 54-letno Marijo Druškovičevu so pazniki zjutraj obvestili, da naj se pripravijo za vožnjo v Novo mesto. Jakopinu so prinesli njegovo civilno obleko, ki jo je z veseljem oblekel. Ko je slišal kazniško obleko, je vzdihnil: "Ah, kako je lepo v civilu!" V pisarni jetnišnice je Jakopin mrko zrl pred se ter ni črnil z nikomur nič besede. Vse je šlo gladko formalno pot, točno po predpisih. Orožniki so Jakopina pozvali, da naj da križem roke, nakar so ga ukenili v močno verigo, ki je imela daljši pedajšek, da se ga je lahko za njo vodilo. Janez Vrhovšek je bil ukenjen z navadnimi sponami. Marijo Druškovičevu, ki je poklicna tatica ter je rodom iz Idrije, niso ukenili. Druškovičeva je pobrala svoje stvari v veliko košaro.

Okoli 7. so se odprla velika vhodna vrata jetnišnice na široko. In na Miklošičevo cesto so stopili resni mošje — štirje orožniki. Med dvema orožnikoma v sredi na čelu peštre družbe je korakal visok, koščen 23-leten fant, oblečen kmeč-

ko praznično v svetlo sivkasto obleko, obut v svetle črne ameriške čevlje in lep klobuk na glavi. Orožniki so bili brez službene puške, opasane so imeli le revolverje. Na Jakopinovi desni strani je šel visok in krepak orožnik, ki je vodil Jakopina za verigo. Po Miklošičevi cesti hitečim pasantom je bil ta spreved sprva nekaj neobičajnega, toda kmalu se je raznesla govorica: — To je Nace Jakopin. Peljejo ga v Novo mesto. — A vendar ni tak hrust, kakor so govorili. Videti je ponižen kot ovca. — Kako je mogoče, da je ta fant, ki gleda tako nedolžno postal strah in trepet dolenjskim kmetom. Jakopin se ni dosti zmenil za radovedno občinstvo. Oster pogled njegovih izredno sivih oči je plaval preko opazovalcev tja proti lepim dolenjskim gričem, ki so blesteli v jutranji zarji. Tik pred glavnim vhodom kolo-dvora so se zbirale mlade učenke, ki so odhajale na izlet. Ko so zazrle za nje prav čudni spreved, so začele začudno vpraševati. — Kaj to? Kaj je hudega storil ta fant, ki ga pelje orožnik kot psička na verigi. Kako ima nos razbit! Ali je hud človek? Samo velike razbojnice tako peljejo! In ta ženska?

Esporta je naglih korakov odšla na peron, kjer se je za nekaj minut ustavila. Takoj je bilo okoli nje mnogo radovednežev. Nato so Jakopina in ostala esportiranca spravili v poseben kupe dolenjskega vlaka, ki je odpeljal proti Novemu mestu. Kinematografski prizor v brzovlaku. V Mariboru je vzbudila veliko senzacijo afera, ki jo je doživel primarij in oblastni zdravstveni referent dr. Dernovšek v brzovlaku med vožnjo od postaje Pragersko do Slovenske Bistrice in ki je podobna kinematografskim prizorom v napetih romanah. Zaradi te zadeve se je vršila pri okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici razprava na tožbo mariborskega trgovca Ferdinanda Hartingerja ml. proti primariju dr. Der-

novšku, ki sta se pripeljala iz Maribora s svojima zastopnikoma dr. Reismanom in dr. Hajnikom. G. Hartinger je tožil dr. Dernovška zaradi žaljenja časti in telesne poškodbe, češ, da ga je dr. Dernovšek omenjenega dne v brzovlaku opetovano tako krepko udaril po ušesih, da mu je poškodoval ušesno mreno. ga nato suval iz kupeja in ga tiščal po koridorju do vrat, pri čemur so potniki od vseh strani leteli skupaj in se spraševali, kaj se godi. Hartinger se je po dogodku peljal na graško kliniko k uspešnemu specialistu prof. Zangerju, ki ga je dvakrat preiskal ter še 21 dni po dogodku ugotovil na ušesih motenje sluha.

Dernovšek je pri razpravi sam naslikal dogodek približno takole: "Čudno se mi je zdelo, da je moja žena bila parkrat tako točno informirana, s katerimi damami in gospodi sem bil v družbi; opažal sem, da je bil tožitelj opetovano v kavarni v bližini moje mize ter je med čitanjem časopisov buljil v našo družbo. Tudi sem se čutil, da se je enkrat peljal iz Gradca v vlak iste dne kakor moja žena. Dne 24. maja sem zvedel, da se bo z istim vlakom kakor moja žena peljal tudi tožitelj. Zato sem neopaženo vstopil v zadnji vagon brzovlaka, med tem ko se je žena, ne da bi vedela za mene, peljala v prvem vagonu. Na Pragerskem sem opazil, da je vstopil tožitelj. Prosil sem sprevidnika, da je ugotovil, v katerem vagonu je moja žena. Nato sem res našel v kupeju tožitelja, ki je sedel vis a vis moji ženi in ji ravno živahno pripovedoval: "Gnädige Frau, ich habe die Dame gesehen". To me je razburilo, da sem pripeljal tožitelju krepko klofuto z levico. Jaz sem namreč levničnik, g. sodnik".

Nato je dr. Dernovšek nadaljeval: "V kupeju je bil tudi neki Japonec, vojaški ataše japonskega poslanstva v Parizu. Potem sem tožitelja sunil med rebra, pri čemur je dobil pač kako bunko, da sem ga tako pritiral iz kupeja, do konca koridorja, pri čemur sem ga še ozmerjal. Na posebno vprašanja sodnika je dr. Dernovšek poudaril, da je tako ravnal, ker je Hartinger pošte prenašal. Nato je bil zaslišan tukajšnji sodni zdravnik dr. Jagodič, ki je še enkrat preiskal tožitelja.

Dr. Dernovšek je predlagal še navzočega obl. zdravstvenega referenta dr. Jurečka kot izvedenca, vsled česar je nastala med obema zastopnikoma ostre kontroverza. Dr. Reisman je tudi predlagal, naj se odstopijo spisi državnemu pravdnistvu zaradi zasledovanja glede hudodelstva težke telesne poškodbe, ker je trajalo zdravljenje preko 20 dni, ter da se zasliši graški profesor Zanger še kot izvedeniška priča in tudi še kak jugoslovanski specialist. Sodnik je sklenil, da se razprava preloži ter da se tožitelj preišče glede poškodbe na ušesu na zagrebski kliniki.

Stavka in mezdni boj v tovarni Derwuschegg.

V opekarni Derwuschegg v Lajterspergu pri Mariboru so razmere privedle do tega, da je med njenim delavstvom zopet izbruhnila stavka. Oblasti so takoj posegle vmes in že ob 9. dopoldne so se pričele pri oblastni inspekciji dela, kje pa ni bilo šefa inspekcije dela, ker je na dopustu, pogajanja s tovarno Derwuschegg. Navzoci so bili sreski poglavar dr. Ipavc, zastopnik delavske zbornice, kopač iz Ljubljane, tajnik strokovne zveze Jakobin iz Ljubljane in vodja ekspoziture delavske zbornice v Mariboru Alojzij Čeh.

Pogajanja so trajala ves dan in pozno v noč do polnoči, ko je bil končno dosežen delni sporazum v tem smislu, da tovarnar izboljša mezde nekako v tej smeri, da bi se gibale v višini mezd v letih 1927 in 1928. Ko pa so delavci zvedeli za uspeh pogajanj, niso bili z njim vsi zadovoljni in jih je prišlo na delo samo polovica, dočim je druga polovica stavkala dalje. Delo v obratu stoji in bo baje moral tovarnar peč, ki je sedaj v polnem obratu, ugasniti zaradi česar bo imel veliko škodo. Derwuschegg hoče delavstvo izpreiti.

Končno je bil le med stavkajočimi in vodstvom tovarne dosežen začasen sporazum. Pogajanja za ureditve mezd in razmerja med delavstvom in podjetjem pa se bodo med tem še nadaljevala.

KONGRES BREZBOŽČEV

Nedavno se je vršil v Moskvi kongres brezbožcev, ki so organizirani v "Vseruski zvezi brezbožcev". Zborovanja se je udeleževalo kakih 1000 odposlancev in predstavnikov protiverskih organizacij iz inozemstva. Centralni odbor komunistične stranke je posvetil tej prireditvi veliko pozornost in je poslal na zborovanje več govornikov. Tako je n. pr. z velikim predavanjem o borbi zoper religijo nastopil deolog komunizma Buharin. Med drugim je rekel, da je verstvo največja nevarnost za napredek znanosti. Po Buharinovi formuli sta si popolnoma istovetni gesli "živela znanost" in "doli religija".

Znani sovjetski borec Jaroslavski je v štiriurnem govoru obrazložil najvažnejše naloge protiverske propagande. Aleševskij in Lukačevskij pa sta v svojih govorih podala analizo brezboštva v sovjetski Rusiji. Po njihovi podatkih znaša število članov brezbožne organizacije v Rusiji že cel milijon. Voditelji gibanja pa s tem še niso zadovoljni. Glavna svrha organizacije brezbožcev je dobiti čim večji vpliv na znanstvene zavode. Pod njihovim vplivom je bilo izključenih že več učencev, ki so se udeleževali religioznih obredov. Med njimi se nahajata tudi profesorja Timirjazov in Doglanov.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne dišave, Knjapovo jedimeno kavo in limonado, domača zdravila, katere priporoča mgr. Knjap v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIKI

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabl. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pešdir

Box 172, City Hall Sta., New York, N. Y.

NAPRODAJ JE

v DOSEČI VASI pri Žužembergu na Dolenjskem, krasno posestvo, ki je takole razdeljeno:

njive	2 ha 23 a 64 m
travniki	20 a 46 m
vinograd	5 a 86 m
pašniki	1 ha 26 a 95 m
gozdi	1 ha 80 a 66 m
stavbišče	3 a 13 m

Za pojalnita pišite na:

J. Tomšič,

243 Vaverly Ave., Trinidad, Colo. (3x 9-11)

Peter Zgaga

Neprestano mi brusijo v obraz očitke, zakaj se nad ženskami znanam, češ, da so ženske božji stvor in da včasih zaslužijo tudi kako dobro besedo.

Ej, prijateljice moje, če bi vedele, koliko dobrih lepih in zapejlih besed sem izza svojega sedemnajstega, šestnajstega ali recimo petnajstega leta jaz govorila ženskemu spolu, pa brez vsakega bistvenega uspeha, bi mi toliko ne zamerile.

Natančno bi preudarile in rekle: — Nemara ima pa pa Zgaga prav. Znabiti smo pa res malo preveč poredne, malo preveč prebrisane in smo sploh take, da nam ni niti pes do kolena.

Samospoznanje je višek modrosti. Samospoznanje je prva pot k popolnjanju. In popoljšale bi se vse. Vem, da bi se.

Potem bi se ne dogajali več slučajne zbadljivosti, da ga nima para.

Znan mi je naprimer slučaj o lepi prefrigani mladenki, ki je že tri leta služila pri postarnemu gospodu. No, ravno tako stari ni bil, toda dandanes pravijo ženske vsakemu moškemu, da je star, če ne stopa ravno kakor sveča in če jim neoprestano ne klati zaljubljenih kvant.

Omenjeni stari gospod in omenjena mladenka sta se prav dobro razumela. Dobro mu je kuhala in stregla in sploh skrbela za vse gospodinjstvo.

Nenkrat pa pa padlo staremu norcu nekaj v glavo.

Bila je pomlad in začel je brenčati ko keber. In brenčal je toliko časa, dokler ni pripeljal v hišo lepe in mlade neveste. Služkinja sprva ni bilo nič kaj povolji, ker je morala kuhati za dva, toda ker je bila mlada gospa jako dobra ž njo, je ostala. Pa ne dolgo. Gospodar jo je začel postrani gledati, hotel je pač biti v veliki in prostorni hiši sam s svojo mlado ženico.

In tako je dala beseda besedo, mlada služkinja je pobrala svoje stvari in je šla. Od gospe se je poslovlila, gospoda pa se pogledala ni. Jezna je bila pa na oba.

Minila je pomlad, minilo je poletje in bližala se je jesen. Stari dedec je postal medtem že ljubosumen na svojo mlado ženico.

Zvečer je pozno ni bilo domov ko se je pa vrnila, je bil ogenj v strehi.

Res, da se je znala izbornu izgovoriti — morda je govorila resnico — jaz ne vem, ker me ni bilo zraven — pa ni vse skupaj nič pomagalo.

Zmaj ljubosumnosti je razpel v njegovih prsih svoja krila in zmajevi kremplji so se zažrl v njegovo srce.

Začel jo je zalezovati in zasledovati. Večkrat se mu je že zdelo, da je na cilju, pa je bil vedno tam kot poprej.

Pisma ji je prestrezal in na telefon je sam odgovarjal. Toda kd vraga bo prišel mladi ženi na sled.

Nekega večera se je skril za zaveso v njeni sobi, češ, morda bo kaj pisala, morda se mi bo na drug način izdala, da me vleče za nos.

Prižgala je luč, sedla k mizi in potegnila iz nedrji drobno rožnato to pisemce.

— Jo že imamo! — si je mislil on in kar trepetal je po vsem telesu.

Ko je prečitala pisemce, je jasno videl, kako je zardela. Kot posast je stopil izza zavese in zatuslil:

— Sem daj pismo! Sem daj pismo!

Stisnila ga je v pesti in siknila: — Ne dam ti ga. Za noben denar na svetu ne.

— Zakaj ne?

— Zato, ker te imam rada — se je glasil ponižen in vdan odgovor. On ji je pa s spretno kretnjo izvil pismo iz pesti, jo pahnul od sebe odšel v svojo sobo ter pričel čitati:

— Cenjena gospa: Mogoče se me še spominjate. Jaz sem tista, ki sem služila pri vas, ko ste se poročili. Oba sta bila dobra z menoj, vi in gospod. Tudi jaz sem se poročila. Živim skromno in sem prav zadovoljna. Nekaj bi vas prosila, cenjena gospa. V vašem podstrežju je stara, toda dobro ohranjena zibelka. Ali bi jo meni darovali? Kolikor namreč jaz poznam vašega cenjenega gospoda soproga, boste zibel prav lahko pogrešali.

Vas pozdravlja Vam vdana

M. N.

